

Ковтун Л. А.

здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня

Дорошенко А. П.

канд. екон. наук, доцент, професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму

*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.31210/ab2026.38>

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ З ПЕРЕРОБКИ ЗЕРНОВИХ ТА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОНОНІВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР»)

Фінансова стійкість підприємств є одним із важливих чинників забезпечення їх конкурентоспроможності, ефективного функціонування та довгострокового розвитку. Особливої актуальності ця проблема набуває для підприємств агропромислового комплексу, діяльність яких залежить від сезонності виробництва, коливань світових цін, логістичних ризиків та змін зовнішнього економічного середовища. В умовах воєнного стану, нестабільності, фінансових ринків і зростання витрат на виробництво питання забезпечення належного рівня фінансової стійкості підприємств набуває вагомого значення.

Науковці трактують фінансову стійкість, як здатність підприємства забезпечувати стабільний фінансовий стан, своєчасно виконувати зобов'язання та підтримувати рівновагу між власними і залученими джерелами фінансування [1]. Для підприємств зернопереробної галузі фінансова стійкість має особливе значення, оскільки ця сфера характеризується високою капіталомісткістю, потребою в значних обсягах оборотного капіталу та залежністю від експортної діяльності. У зв'язку з цим виникає необхідність проведення комплексного аналізу фінансової стійкості підприємств, яку ми проведемо на основі ТОВ «Кононівський елеватор».

Аналізуючи показники наведені в табл. 1, можемо зробити наступні висновки. ТОВ «Кононівський елеватор» фінансово самостійний більше ніж на 50 % у 2024 р. Підприємство може забезпечувати себе фінансовими ресурсами більше ніж на половину, є фінансово незалежним від зовнішніх джерел фінансування, що дає позитивну характеристику. Коефіцієнт автономії зріс на 13 % у 2024 р. порівняно з 2022 р., що є позитивною тенденцією. Щодо коефіцієнта фінансової стабільності, то він змінився на 60 % у порівнянні звітного та базисного періоду, що свідчить про перевагу власного капіталу над позиковим і є ознакою високої фінансової стійкості та стабільності підприємства. Цю ж тенденцію демонструє коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу, який зменшився з 1,190 до 0,701. Вищезазначені показники дають можливість позитивно характеризувати фінансовий стан підприємства.

Таблиця 1.

**Оцінювання фінансової стійкості ТОВ «Кононівський елеватор»
протягом 2022-2024 рр.**

Показник	2022	2023	2024	Відхилення (+,-)
Коефіцієнт автономії	0,457	0,480	0,588	0,131
Коефіцієнт фінансової залежності	2,190	2,085	1,701	-0,489
Коефіцієнт маневреності капіталу	0,122	0,106	0,063	-0,060
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	0,968	0,012	0,087	-0,881
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,840	0,922	1,426	0,586
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	1,190	1,084	0,701	-0,489
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,543	0,520	0,412	-0,131

Однак на противагу позитивним тенденціям є коефіцієнт маневреності капіталу, який протягом трьох років знижувався: з 0,122 до 0,063, що свідчить про недостатнє фінансування оборотних активів за рахунок власного капіталу. Значна частина власних ресурсів була вкладена в необоротні активи, що може зменшувати фінансову гнучкість підприємства та здатність оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації.

Отже, результати аналізу свідчать про загальне покращення фінансової стійкості ТОВ «Кононівський елеватор» у 2024 році порівняно з 2022 роком. Підприємство стало більш фінансово незалежним, зменшило рівень боргового навантаження та покращило структуру капіталу. Однак підприємству слід звернути увагу на підвищення маневреності власного капіталу та збільшенню обсягу власних оборотних коштів для забезпечення більшої ліквідності та фінансової гнучкості.

Список використаних джерел

1. Іванов М. С. Фінансова стійкість підприємств: сутність поняття та методика оцінки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 3 (79). С. 166-173. URL: <https://surli.cc/mnxgiq> (дата звернення: 06.05.2026).
2. Фінансова звітність ТОВ «КОНОНІВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР». URL: <https://www.kernel.ua/ua/zvity-pidpriyemstv/?company=1016958&doc=7> (дата звернення: 06.05.2026).